

Ľahor Ján
Simko Juraj
Roh Gabriel
Kuka Pavel

Hned po svojom ustanovení ujal sa Národný výbor v Slovenskom Pravne správy občianskeho Života v obci ako i v susedných, nemeckejm obyvateľstvom osídlených obciach Briešť a Hadzige, od kial bol uskutočnený úplný (Hadziga) respektívne čiastočný (Briešť) odsun Nemcov, u ktorých sa v čase 2. svetovej vojny a najmä v období SNP dokázala aktívna pomoc nemeckejm fašistom.

U miestneho obyvateľstva nebola dokázaná nejaká významnejšia spolupráca s fašistami a preto v tom čase bežné bretanie kolaborantov sa v Pravne neuskutočnilo.

Pokrem riadenia vyššie uvedených akáč prevarne politického charakteru veľmi dôležité úlohy plnil Národný výbor aj v oblasti hospodárskej. Bol uskutočnený súpis vojnových škôd, aby sa zabezpečila ich náhrada alebo odstránenie; sociálna pomoc rodinám padlých

bojovníkov v Slovenskom národnom povstani a vo vojne; zabezpečenie zásobovania pobravnami a salostenom, dodávky stavebucího materiálu na čo najrýchlejšie odstraňenie vojnových škôd na obytných i hospodárskych budovách; doplnenie stavu hospodárskych zvierat, veľmi zniženého v priebehu vojny. Dôaka aktívnej činnosti Národného výboru sa Život v obci doskával do normalných koláží.

Viacero miestnych občanov sa postupne macalo z nemeckejch koncentračných táborov. Boli to nasledovní občania Slovenského Pravna:

Záruvicky Ivan
Kucera Jozef (po čase na mŕtvej väznenia zomrel)

Kus Jozef
Bročko Jozef
Jelen Ján
Felcav Juraj 132
Hanus Pavel
Svitac Jozef
Grbáč Jozef ml.

Kaprálik Ondrej
Budíšký Jozef ml.
Brugál Jozef

Bola opravená škola a tiež Sokolovna, v ktorej cez roky Nemci vo vnitri kladli ohň a maďarské vojsko zriadilo v nej jatku.

Celkove roky 1945-46 boli v obci re-novane najmä obnove poškodených budov a výstavbe nových rodinných domov. Najmä na byvalom Trávnikovskom majetku, ktorý bol rozdelený medzi polnohospodárskych robotníkov, ktorí predtým na ňom pracovali, vznikol celý rad nových rodinných domov. (Majetok mal v prenájme istý Klimeš a Mirošová na Morave - až do jeho znárodenia.) Material na nové domy bol s veľkej časti z domov vysídlencov z Hadrígy, ktoré odpedával Národný úbor v Slovenskom Pravne so súhlasonom ONV - Fonda národných obnovy.

Niekolko zachovalejších domov bolo preverených celých (15 drevených, 2 murované.) V preverených domoch žili občania: Svitac, Kubis, Hrabáč, Hulej, Fišel,

Výstavba obce

Štrbák, Jesenský, Štrbák Jozef, Budíšký Jozef, Rajnák, Simoničes Ján, Lukáč Juraj aj.

Ami na ostatné články ťívota obce sa väčšinou rozabúdalo. Bol obnovený Sokol, telovýchovná organizácia, vytvorila sa odbočka Matice slovenskej s predsedom Jánom Želiencom, ktoréj naplňou ēinnosti bolo najmä rozširovanie a propagovanie čítania kníh medzi obyvateľstvom obce. Obnovila sa pekná tradícia načítovania divadelných hier, pri čom najaktívnejšie pracoval občan Štefaník, riaditeľ Sokola Pavel Kuka.

Počasne s konsolidáciou hospodárskych pomorov dostali sa do predaja stárok politickej orientácie osloboedenej Republiky. Reakčné vrchnostné orgány sa pokúšali poriadit vývoj späť, ku kapitalizmu. Najmä znárodenie im bolo oným precesiem hneď v roku. Druhá väčšina našho obyvateľstva sa väčšinou nesmela i za pomerne krátku dobu od oslobedenia prevedieť o prednostiach ľudovo demokratického štátu a nebola ochotná znova pristúpiť na

Spolková ēinnosť

restauráciu kapitalizmu. Reakcia sa však nechela ľahko vziať, čítac, že sa jej nádeje na návrat k moci neustále zmenšujú. Keď vo volbách v máji r. 1946 sa ukázalo, že boj o politickú orientáciu Československa nebude ľahký. Najmä na Slovensku bivšia zdravčia s byvalými blízkymi v Demokratickej strane došlo za aktívnej pomoci cirkevi demagogicky mi rečami a beslami vyviedli nedostatky, ktoré vtedy charakterizujú lesne porušené obdobie, na propagácii svojich politických cielov a predovšetkým vďaka menšej politickej rozhľadnosťi a užitej typickej konzervatívnosti rolníctva sa jí dokonca podarilo na Slovensku volby vyhrať. Aj v Slovenskom Praze sa lesne vyhrali demokrati. Výsledok volieb sa odrazil v zložení Národného výboru nasledovne:

predseda : Ján Lichner	178	DS
podpredseda : Juraj Šimko		KS
pokladník : Gabriel Roh		KS
Ján Želenka		KS

Volby v r.
1946

Emil Felcman	36	KS
Ondrej Roh		DS
Ján Páles-Remeňák	169	DS
Ján Simonides	54	DS
Pavel Kuka		DS

Ako politický najomník bol do obce dosadený Vladimír Tvaro, ktorého v r. 1947 v Blatnici zabili benderovci.

I pre občanov Slovenského Praha, ktorých hlavným zdrojom obživy bol a dodnes je rolníctvo, mala veľmi húzku nasledky katastrofálne suchota v r. 1947. Napriek tomu, že postihnutým rolníkom štát pomáhal, bola to ponre veľká nedostatočnosť, vzhľadom k obrovským škodám, a tak rolníci, najmä pre nedostatok krmivov odpredávali pod cenu dobytok a nechávali si len najnevyhnutnejšie potrebný - najmä kram.

Ked' sa najmä v otázke pozemkových reformy čoraz výsuklejšie prejavovala v pravom svete politika Demokratickej strany, pochopili i mnohí z ďôch, ktorí volili v r. 1946 Demokratickú stranu, že vedenie strany

Inchota v
r. 1947

je reakčné a od jeho politiky sa snažili
distancovať.

Februar 1948

Zápas medzi pokrokom a reakciou,
medzi starým a novým, medzi buržoaziou
a ľudom vyrobil vo februári r. 1948.

V Slovenskom Praave samotnom prebehli
udalosti bez nejakých dramatických
prejavov a veľkú bladko, čo je vzhľa-
dom k biednemu i sociálnemu zlo-
ženiu obce pochopiteľné, avšak za upl-
ního náhlasu veľkých väčších obyvate-
ľov obce.

Volby v
r. 1948

Po majoných voľbách bol vytvorený no-
vý NV Národného frontu v tomto zložení:

predseda: Jozef Budík 108
Břetislav Dvořák (správca
majetku) - referent
pre polohospodárstvo
Juraj Simko - referent
pre výstavbu
Jozef Štrbák st.
Emil Felcán
Ján Želička
Ján Felcán - Fedáček 28
Juraj Balláň
Gabriel Roh

Zvyčajné nároky na prípravu pracu-
júcich do zamestania boli uspokojo-
vané radom autobusových liniek, ktoré
spájajú Slovenské Pravo s Nitrianskou Komunikáciou
(smer Brezovica), horným (smer Turč. Teplice) i dolným (smer Martin) Tur-
com. Preprávka autobusmi ČSAD, pre-
které v obci vybudovali aj garáže (na
mieste dnešnej r. 1967 - sýpkę - pre
dva autobusy), začala v r. 1947. Ga-
ráže však neskôr (v r. 1950) pre krátk-
ke spojenie v autobuse vzhoreli. Dovše-
dy mal licenciu na osobnú i ma-
kkadlnú dopravu z obce a do obce
Jozef Murárik (osobná i makkadlná
auto).

V obci bolo tiež zriadené zdrav-
otnícke stredisko. Ako lekárka sa u-
činkovala MUDr. Hilda Fuchobergerová,
neskôr jej manžel Rudolf Fuchoberger.

Do r. 1944 bol v obci dobre fun-
gujúci Dobrovolný hasičský sbor, ktorého hasičsko
veliteľom bol Juraj Balláň, námestník
veliteľom Pavol Kuka, zapisovateľ Ondrej
Roh, pokladník Gustáv Čieray, garda
Jozef Kurianský o. d. 58 a ďalší dobro-

volní pracovníci.

V r. 1945 na valnom zhromáždení preberá vedenie Dobrovolného hasičského sboru dňa 20. decembra ako veliteľ Pavel Kuka. Prvý náimestník veliteľ sa stáva Pavel Páles č. 201, druhý náimestník veliteľ Ján Lichner - Šubíček č. 178, tajomník Ľudovít Roh, pokladník Jozef Páles č. 26, garda Jozef Kurinský č. 58, strojník Ján Čierut č. 91 a Juraj Felcav č. 138. Členovia výboru: Juraj Ballá, Gustáv Čierut, Ján Simionides č. 54, Gustáv Gríger, Ján Gríger č. 37 a Jozef Kuka č. 128. Trubáči Juraj Šimko a Jozef Dúra č. 168.

1949-53

Prvý rok tohto obdobia, značneho ako obdobie prvej pôtôčnice (pôtôčnej plán hospodárskeho rozvoja), začal nový Národný výbor stavou nových budov narodeného výboru, obci tak potrebnej, ktorá bola v r. 1952 na kladom 2 miliónov 300 tisíc Kčs. Rekreačná budova, ktorá domenuje náimestník obce, stojí na mieste bývaleho notárskeho domu a na parcele, kde stál kedysi obytný dom a

*Stavba bud.
vý NV*

pekaře Hermanna Kohua, ktorý zahynul v čase protišocialistických pogromov na Slovenského štátu i s rodinou v koncentračnom tábore. Tak sa uskutočnili (výstavba trvala v rokoch 1949-52) dárne plány na stavbu obecného domu, pre ktorý bol este pred vojskom zhotovený aj plán, ale pre ktorý vtedajšie úraduj nemali pochopenie. (Britom obec zaplatila za plány + 000 Kčs). Skočí za zmienku, že aj senátorov sa začalo stavat bez úradného povolenia, ale s hlasom odkladom predsedu ONV novozvoleného okresu Turč. Teplice Marcíčiaka, ktorý prejavil nezaujímahodné porozumenie pre dobrú vec Pravčanov. Hlavou, ktorú začal robíť stavitel Ballo a dokončil novozvolený podnik Štavebný komínok v Turčianskych Tepliciach vedený mestskym občanom Jurajom Šimkom, financoval štát.

Po riadení Krajskej správy premietanie filmov ktoré bolo na rozhrani rokov 1948-49 raportáte s premietaním filmov

